

Finsko

V letech 2000–2007 se pohyboval meziroční růst HDP v rozmezí 1,7–5,6 %. V roce 2009 se však vlivem krize HDP propadl o více než 8 %. První růst HDP byl poté zaznamenán až v roce 2016, kdy došlo k jeho zvýšení o 1,9 % a především pak v roce 2017, kdy dosáhl jeho růst hodnoty 2,8 %. Dle analýz MMF by mělo docházet v následujících letech k mírnému poklesu. V zemi žije 5,5 mil. obyvatel, v roce 2018 HDP na obyvatele činilo 50 068 USD. V roce 2018 došlo ke zvýšení míry inflace na 1,2 % a růst se očekává i v následujících letech. Nezaměstnanost se v posledních letech snížila pod hranici 9 % a očekává se její další pokles. Bilance běžného účtu je od roku 2017 v přebytku.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	2,5	2,8	2,6	1,8	1,6	1,2
HDP/obyv. (USD)	43 582	45 927	50 068	50 878	53 133	55 021
Míra inflace (%)	0,4	0,8	1,2	1,7	1,9	2,0
Nezaměstnanost (%)	8,8	8,5	7,7	7,4	7,1	7,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,8	1,8	2,5	2,6	3,2	3,4
Populace (mil.)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,6	5,6
Konkurenceschopnost	10/138	10/137	11/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Finsko patří do vnitřního trhu EU.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Finsko umístilo na 11. pozici ze 140 hodnocených ekonomik a dle OECD není exportně rizikovou zemí

Vývoz ČR do Finska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	5 941 986	24,1	5 902 501	0,7
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	2 797 339	11,3	2 245 211	24,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 925 257	7,8	1 767 462	8,9
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	736 588	3,0	550 422	33,8
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, vybaven	565 872	2,3	324 867	74,2
8431	Součásti jeřábů vozíků ap. buldozerů fréz aj.	533 791	2,2	491 809	8,5
9503	Tříkolky, koloběžky, šlapací auta apod., ost. hračky, skládanky	501 198	2,0	497 327	0,8
7326	Výrobky ostatní z železa oceli	422 534	1,7	441 332	-4,3
8413	Čerpadla i se zař. měřícím zdviže na kapaliny	373 069	1,5	245 430	52,0
8483	Hřídele aj. převodové převody kola ozubené ap.	347 542	1,4	291 744	19,1
Celkem TOP 10		14 145 176	57,3	12 758 105	10,9
Celkem vývoz		24 699 321		23 181 370	6,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Finska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4810	Papír karton ap. natírané kaolínem aj. barvené	848 156	7,7	921 936	-8,0
4703	Buničina dřevná nátronová sulfátová	553 022	5,0	546 529	1,2
7901	Zinek surový (neopracovaný)	382 066	3,5	236 786	61,4
8436	Stroje ost. pro zemědělství lesnictví ap. líně	360 487	3,3	298 740	20,7
4011	Pneumatiky nové z pryže	341 012	3,1	318 251	7,2
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací (přednastavené)	326 984	3,0	309 923	5,5
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	324 409	2,9	340 083	-4,6
8504	Elektrické transformátory, statické měniče a indukty	311 264	2,8	237 657	31,0
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	305 260	2,8	291 474	4,7
8439	Stroje pro výrobu buničiny papíru kartonu aj.	292 558	2,6	203 261	43,9
Celkem TOP 10		4 045 218	36,6	3 704 640	9,2
Celkem dovoz		11 041 091		9 940 000	11,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Finsko postrádá jakékoliv domácí zdroje fosilních paliv a musí tak veškerou ropu, zemní plyn a uhlí dovážet. Závislost na dovozech (většinou z Ruska), požadavky EU a Kjótského protokolu v oblasti snižování emisí i silné environmentální cítění jsou hlavními příčinami toho, že Finsko intenzivně usiluje o využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE) a o rozvoj jaderné energetiky. Cílem vlády je dosažení „carbon-free“ energetického mixu do roku 2050 – již v roce 2020 by měly obnovitelné zdroje zajišťovat 38 % energetických potřeb země, v roce 2030 by měl tento podíl dosáhnout již 50 %. Investiční boom lze pak očekávat v následujících letech především v oblasti výstavby větrných parků. Díky vývoji nových technologií, růstu cen elektřiny a zdražování emisních práv je podle expertů větrná elektrárna postavená na souši dnes již ve Finsku nejlevnější variantou budování nového zdroje elektrické energie. A přestože finská vláda změnila v roce 2017 svůj postoj k OZE a postupně ruší drahý systém plošných podpor, vzhledem k výše zmíněným novým podmínkám jsou již nové větrné parky od roku 2018 budovány bez jakýchkoliv podpor na plně komerční bázi. Kromě dodávek pro sektor obnovitelných energií existují exportní příležitosti i v dalších oblastech energetiky. Finsko má okolo roku 2021 zahájit výstavbu prvního bloku nové jaderné elektrárny Hanhikivi 1, modernizacemi prochází řada uhelných a vodních elektráren i elektrická přenosová infrastruktura.

► ICT

Finsko – země v níž byly mj. vyvinuty mobilní technologie používané polovinou světové populace se v odvětví ICT řadí mezi přední státy světa. Žebříček sestavený Evropskou komisí – Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI) – z roku 2018 řadí Finsko v tomto sektoru na třetí příčku. Jednou z příčin tohoto úspěchu může být i fenomén jménem Nokia. Její rozmach a úspěch motivoval značné množství mladých lidí ke studiu technických oborů ve Finsku má 2,2 % absolventů ve věku pod 30 let titul z technologicky a matematicky zaměřených oborů. Rozvoji ICT sektoru pomohly paradoxně i její následné problémy. Propouštění odborníci začali zakládat nové ICT firmy, objevilo se mnoho start-upů. Finsko rovněž značně investuje do R&D (v roce 2018 tyto výdaje činili 2,7 % HDP) a řada velkých nadnárodních společností (mj. Microsoft, Fujitsu, IBM, Rolls-Royce) si vybrala právě tuto zemi pro svá výkonná a efektivní mezinárodní R&D centra. V zemi je v ICT sektoru zaměstnáno 350 tis. profesionálních pracovníků, každoročně dokončí univerzity tohoto zaměření dalších 15 tis. absolventů. Počet softwarových firem v posledních letech vzrostl o 40 %. V současnosti je ve Finsku zřetelný trend digitalizace, a to napříč všemi sektory, existuje zde tedy poměrně široké pole pro uplatnění českých řešení, a to především v oblasti specializovaných aplikací (doprava, zdravotní a sociální služby, vzdělávání atd.).

► Obranný průmysl

České firmy mají příležitost reagovat na výrazný zájem finské strany prohlubovat obrannou spolupráci s evropskými zeměmi, a to jak v EU, tak i v NATO. Finsko si uvědomuje změny v bezpečnostním prostředí v Evropě a chce na ně reagovat jak početním posílením svých ozbrojených sil, tak i značnými investicemi do roku 2020 by se měly výdaje na obranu zvýšit z dnešních 1,8 % až na 2,3 % HDP. Ve vztahu k ČR podporuje vývozní možnosti i skutečnost, že mezi Ministerstvy obrany obou zemí bylo v roce 2018 aktivováno Memorandum of Understanding, jež pro obchodní spolupráci vytváří vhodný rámec.

► Stavební průmysl

Po období stagnace finského hospodářství dochází již od roku 2016 k jeho výraznému oživení, které je ve stavebním sektoru patrné v množství probíhajících projektů, ať již v rámci veřejných či soukromých stavebních zakázek. Stavební odvětví prožívá boom i díky velmi rozvinutému systému digitalizace stavebního řízení a stavebních povolení. Dle Finského statistického úřadu dosáhla hodnota stavebních projektů ve firmách s minimálně pěti zaměstnanci v roce 2017 výše 20,4 mld. eur (cca 522 mld. CZK). Meziročně došlo k nárůstu stavební produkce o 7,6 % a rychlý rozvoj tohoto sektoru se odráží i v aktivitách největších finských stavebních společností (YIT, Lehto Group, SRV, NCC, Destia) při hledání zahraničních subdodavatelů. Silný důraz na internacionalizaci stavebního sektoru a nárůst podílu zahraničních partnerů patří na makroúrovni (dle zprávy Helsinské technické univerzity) mezi pět nejvýznamnějších měnících se trendů tohoto odvětví.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vysoce kvalitní a technologicky sofistikované lékařské vybavení má ve Finsku tržní potenciál. Finský trh se zdravotnickými technologiemi v posledních letech silně roste, přičemž import zaznamenává stabilní silný růst (cca o 4 % ročně). V roce 2015 byla parlamentem schválena nová strategie zdravotní péče ve státním sektoru (provádí cca 75 % výkonů), přičemž jejím hlavním cílem je vyrovnat kvalitu péče ve státních a soukromých zařízeních. To bude mj. znamenat rozšíření zdravotnických kapacit či výrazné investice do nového zdravotnického vybavení, včetně stavby zcela nových moderních zdravotnických zařízení (Oulu, Helsinky). Součástí návrhu je i tzv. volný výběr poskytovatele služeb (pro pacienty i zdravotnická zařízení), což by mělo uvolnit trh pro vstup nových subjektů. Vládní návrh konkrétního zákona o reformě zdravotnických a sociálních služeb by měl být parlamentem schválen na jaře 2019 s plnou implementací od roku 2021.

► Železniční a kolejová doprava

Sektor finské železniční přepravy očekává v následujících letech nebývalý boom. S ohledem na řadu objektivních faktorů (klimatické změny, geopolitická situace), přijatých nařízení (environmentální a technické požadavky EU) i vlastních cílů (diverzifikace zásobovacích cest, rozvoj řídké osídlených oblastí atd.) plánuje finská vláda zásadním způsobem rozšířit a modernizovat svoji železniční síť. Za hlavní projekt rozvoje železniční sítě lze považovat tzv. „Arktickou železnici“, jež by měla propojit stávající finskou síť s pobřežím Severního ledového oceánu. Náklady na nové dopravní spojení o délce 460 km dosáhnou cca 2,9 mld. eur. Provoz na trati by měl být zahájen okolo roku 2030. Ministerstvo dopravy rovněž plánuje „upgradovat“ stávající železniční spojení mezi Helsinkami a Tampere, resp. Helsinkami a Turku na tzv. vysokorychlostní. Vzhledem k nákladnosti projektu (cca 2 mld. eur) připravuje Ministerstvo dopravy nový model financování se zapojením soukromého sektoru. V souladu s požadavky unijní legislativy projde finská železniční síť rovněž zásadní modernizací řídicích a zabezpečovacích systémů, kdy stávající systém ATP bude postupně v průběhu let 2020–2040 nahrazen systémy ERTMS/ETCS. Náklady na obměnu zařízení dosáhnou celkové výše 1,65 mld. eur, z toho 230 mil. eur případně na vlaky a 1,42 mld. eur na vlastní tratě.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3002 - Antiséra, ostatní krevní složky a imunologické výrobky, očkovací látky, ap. výrobky
	HS 3004 - Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla apod. výrobky
	HS 9018 - Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9402 - Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek
Železniční a kolejová doprava	HS 6089 - Materiál kolejový, svrškový, přístr. návěstní apod.
	HS 6090 - Materiál svrškový kolej., přístr. mech. návěst. apod.
	HS 7302 - Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 8530 - El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy
	HS 8608 - Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
Energetický průmysl	HS 8406 - Parní turbíny
	HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8418 - Chladničky, mrazničky aj. chladicí, mrazicí zařízení, čerpadla tepelná
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8502 - Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8503 - Části a součásti motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Elektrické transformátory, statické měniče a induktory
HS 8544 - Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9301 - Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9303 - Ostatní střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9304 - Ostatní zbraně, kromě zbraní čísla 9307
Stavební průmysl	CPA 38 - Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití
	CPA 41 - Budovy a výstavba budov
	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba
ICT	CPA 61 - Telekomunikační služby
	CPA 62 - Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 63 - Informační služby